

<https://doi.org/10.28925/2311-259x.2023.3.9>
УДК 316.77:330.82

Ольга Мітчук

Київський університет імені Бориса Грінченка
вул. Левка Лук'яненка, 13Б, Київ, 04212, Україна
 <https://orcid.org/0000-0002-1011-7320>
o.mitchuk@gmail.com

Іван Крупський

Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. Університетська, 1, Львів, 79000, Україна
 <https://orcid.org/0000-0002-3520-499X>
ikrupskyu@ukr.net

МЕДІАКУЛЬТУРА ЯК ОЗНАКА ЛІБЕРАЛІЗМУ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Актуальність дослідження зумовлена визначенням і комунікативними супроводами того, що більшість представників бізнесу з виробництва прикладів інформаційної культури продовжують заперечувати проблему вільнодумного ухилу функціонування інформаційної культури. Неспростованим є такий факт: медіапрацівники, які створюють контент інформаційної культури, зізнаються, що більшість носіїв усе-таки наближаються до трактування цього медіапродукту з ліберальної, вільнодумної точки зору. Об'єктом дослідження є медіакультура як чинник системи соціальних комунікацій, предметом — носії української ліберальної інформаційної культури. Мета дослідження полягає в розкритті ключових чинників сучасного аспекту носіїв української інформаційної культури в контексті її вільної інтерпретації в інформаційному суспільстві. Для досягнення вказаної мети були поставлені такі завдання: виявити закономірності й особливості інформаційної медіакультури як комунікативного засобу; окреслити масовість інформаційної культури як ознаку вільнодумності; з'ясувати функціональність вільнодумної інформаційної культури. Методологічну основу становить поєднання загальнонаукових методів і спеціальних методик та підходів до вивчення закономірностей та особливостей проходження інформаційних процесів і явищ.

У результаті дослідження з'ясовано, що інформаційна медіакультура передбачає, зокрема, наслідування власним носіям, які мають авторитет знання та досвіду. Саме в цьому інформаційна культура допомагає закріпленню змісту тих норм, яким суспільство надає особливого значення. При цьому закріплення одного певного варіанта взірця інформаційної культури стає основою для того, щоби його контент проходив до аудиторії не у вигляді його постійної зміни та переробки, а у вигляді створення нових символічних значень цілих комплексів уже не традиційних смислів.

Українська інформаційна культура — соціокультурний феномен, що розвивається й до сьогодні. Закріпивши один варіант змісту, цей феномен не тільки намагається самою своєю сутністю розтлумачити певне традиційне явище «правильного минулого», а й приводить до потреби виникнення нових змістів, нових контекстів, нових меседжів, які враховують необхідні зміни, що відбулися, але виключно виходячи з особистих інтенцій аудиторії.

Ключові слова: інформаційне суспільство; масмедіа; медіакультура; інформаційна вільнодумність; носії інформації.

Вступ. Увагу до інформаційних процесів лібералізації медіакультури Кштитоф Мігонь пов'язує з ростом інтересу до інформаційної культури. У кожному більш чи менш розвинутому суспільстві завжди буде усвідомлення потреби максимально ефективного використання знань, які людство нагромадило за попередні історичні проміжки свого розвитку, зокрема завдяки європейським просвітницьким рухам. Щодо нашої країни український професор О. Коновець зауважує, що оригінальність цього досвіду криється в ідеях українського відродження та модернізації соціально-економічного, культурного життя українців упродовж кінця XIX — початку XX століть, яке

акумулювало в собі інтелектуальну й духовну енергію попередників, починаючи з часів Київської Русі; цей досвід, набутий українською ліберальною інтелігенцією в контексті оновлення соціально-економічного і культурного життя, є цінністю і для сьогодення (2003, с. 9).

Присутність значної частини представників будь-якого провладного чи опозиційного сектора, не кажучи вже про авторів як представників інформаційної медіакультури, про людей, які слідують за подіями, політикою та політиками щодня, а деякі навіть перебувають поруч із ними, призводить до розпорошення ідей і думок. Авторі та менеджери представників інформаційної

медіакультури часто фіксують свого роду політичний і культурний регрес, коли йдеться конкретно про вибірковість персон, про яких повідомляється.

Як результат — частина науковців до інформаційного простору та комунікаційних процесів безкомпромісно зараховують інформаційну культуру як своєрідне суб'єктивне поле діяльності в соціальній практиці. Але здійснюючи аналіз теоретико-контентного базису, можемо впевнено констатувати той факт, що сприйняття поняття «правда», яке є визначальним для процесу інформаційно-комунікаційної масової практики, супроводжує погляд вільності та відповідальності в професійній діяльності працівника медій.

Узагалі ж при дослідженні діяльності медіапредставників інформаційної культури характерною виявляється ознака їхньої діяльності в контексті інформаційної відповідальності. Практика діяльності не заперечує різноманітних суспільних рухів, тенденцій у розвитку культури. Ліберальний інформаційний супровід медіакультури здійснюється носіями та поціновувачами вільного і відповідального порядку діяльності.

Актуальність дослідження зумовлена поняттями об'єктивності та суб'єктивності інформації, що видаються доволі розмитими. На нашу думку, дуже складно залишатися об'єктивним, тому що енергія власного мислення часто переважає. Побачене й почуте нерідко суперечать тому, що хотів би сказати сам автор, але факти і реалії переважають в інформаційно-супровідній діяльності, енергія власної думки зазнає змін і слабшає.

Будь-яку офіційну точку зору, так звану редакційну політику в широкому розумінні, автор може, як кажуть американські медійники, «носити в рукаві». Це означає, що більшість людей, які йдуть працювати в інформаційну сферу, як правило, погоджуються з редакційними вимогами, але значну частку свободи дій і контенту залишають за собою. Це й не дивно, враховуючи те, як люди роблять кар'єру в інформаційній сфері, і те, що тверезість у співвідношенні «відчуття — реальність — редакційна політика» є ключовим чинником творчої діяльності для багатьох авторів.

Утім за давньою традицією, яка сягає корінням становлення демократичних засад США, у цій країні всіх носіїв ліберального не те що контенту, а світогляду називають слонами. «Слон» — це не лише американський республіканець, «слон» — це публічна людина в суспільстві. Він, як у посудній лавці, є проблемою для менеджменту, оскільки доволі часто все те, що ця публічна людина носить у рукаві, є нетерпимим до іншого способу життя і думок — власне стосовно саме того, що й може називатись редакційною політикою в широкому її розумінні.

Отже, правило не ліберальне: якщо хтось працює саме тут, у цьому мас-медіа, він повинен бути частиною спільноти тих, хто саме в цьому мас-медіа і працює.

При цьому той автор, який починає виконання будь-якого завдання (не роботи, а саме завдання) з передумови, що існує поле для відвертої брехні, передбачає проєкцію цієї брехні у власному тексті. Певна частина авторів текстів дійсно вважає, що демократія є ознакою некомпетентності, і це віддзеркалюється у великих шарах надбань авторкратичних і тоталітарних представників інформаційної медіакультури.

Об'єктом науково-дослідницького представлення є медіакультура як фактор функціонування соціальних комунікацій. **Предметом** — представники української лібералізованої інформаційної культури.

Метою наукового пошуку є розкриття та визначення основних факторів сучасного аспекту носіїв української інформаційної культури в контексті її вільної інтерпретації в інформаційному суспільстві. Відповідно до поставленої мети були виокремлені такі **завдання**: виявити закономірності й особливості інформаційної медіакультури як комунікативного засобу; окреслити масовість інформаційної культури як ознаку вільнодумності; з'ясувати функціональність вільнодумної інформаційної медіакультури.

Методи дослідження. Методологія науково-дослідного пошуку ґрунтується на визнанні необхідності наявності й інформаційно-комунікаційного функціонування специфічних медіадіяльнісних етапів реалізації інформаційної діяльності в медіапросторі. Для вивчення поглядів і концептів теоретичної джерельної основи ми застосували аналітико-синтетичний і логічний методи дослідження. Як наслідок використання цих методів у науковому пошуку ми систематизували основні теоретико-поняттєві концепти, з'ясували характерні шляхи виокремлення, аналізу й узагальнення теоретичної складової науково-дослідного матеріалу. Застосували методологію типологічної та видової сегрегації як окремого методу виокремлення своєрідності фрагментарних частин інформаційної реальності в контексті лібералізації медіа.

Багато носіїв медіакультури мають певну упередженість до тих подій, які офіційно організують представники влади. Одна з реалій лібералізму в інформаційній культурі — упередженість її носіїв до офіціозу. Якщо автор має бажання урізноманітнити подачі, то це робиться не через якусь квоту, а власне завдяки контентній різноманітності, через охоплення максимально можливих аспектів проблеми.

Результати. Цікаво, що попри незаперечні докази зворотного багато авторів, як і раніше, відмовляються визнати, що більшість носіїв чи представників інформаційної культури схиляється в бік «лівацького лібералізму». Інтенсивність висвітлення деяких питань для деяких споживачів, можливо, відображає виключно ліберальну точку зору.

Але насправді це не так. Аналізуючи теоретико-інформаційну складову сучасного медіапростору,

можемо констатувати, що є ліберальні погляди та професійні представлення і консервативні професійні представлення в інформаційній культурі загалом. Однак у переважній більшості випадків носії інформаційної культури в демократичному світі зміщуються вліво, долучаючись до обсягу лівоцентристського набутку.

Міфологія при цьому шкодить неоконсервативним носіям інформаційної культури. Про це яскраво свідчить той факт, що навіть відверто консервативні політики сміливо оперують фактами й доказами на ліберальних інформаційних майданчиках, залюбки публікуються в ліберальній друкованій пресі.

Варто згадати доволі цікаву думку, яку свого часу висловила виконавча редакторка газети *The New York Times* Джилл Абрамсон. 19 жовтня 2011 року вона сказала, що бути абсолютним лібералом — означає бути ганчіркою. Дотичні до комунікаційної практики автори йдуть на завдання із відкритою душею, але навіть за цих умов вони повинні чітко розуміти різницю між тим, що бачать, і тим, що їм говорять.

Це не конфронтація між особистістю автора та конкретними реаліями, а доволі дивні уявлення взаємодії понять «факт» і «власна думка». З огляду на це можемо констатувати, що вони дуже різні поняттєво. Автори мають тенденцію бути більш ліберальними, ніж середня аудиторія. Але гіперусвідомлення цього факту викликає у взірців інформаційної культури потребу певної «компенсації» у вигляді нехай маленької, але все ж консервативної частки змісту медій.

Якось місіс Рузвельт у період Другої світової війни сказала фразу, яка стала знаменитою і лишається актуальною для нашого часу: «Я б радше ткнула руки свої в кухонний комбайн, ніж зайняла бік супротивника». Для автора це поділ на «чужих» і «своїх», це початок шляху до ненависти, це отрута політикою.

Існують певні стандарти справедливості та об'єктивності, якими почали керуватись американські носії інформаційної культури, коли закінчилась Друга світова війна. Проте багато авторів, здається, й до нашого часу не усвідомили ролі інформаційної культури в суспільстві. Українська Революція гідності 2013–2014 років і кримські події 2014 року підштовхнули українське середовище, що формує представників чи носіїв інформаційної медіакультури, до розуміння значення адекватної медіакультури.

«Продукт» авторської праці, як, власне, і традиційне тіло, звичайний людський організм, є результатом задоволення потреб і вподобань — тут маються на увазі потреби й вподобання аудиторії. Це є ті самі потреби й уподобання, які безпосередньо залежать від авторських потреб, бажань і можливостей працювати.

Але ж подивімося правді в очі: ліберальний ухил носіїв медіакультури потрібен для того, щоб — умовно й узагальнено — зробити конкретне

жанрове представлення інформації, наприклад новинний репортаж. І цей факт не повинен нікого дивувати, адже, зрештою, і інформаційна культура, і її носії завжди були переповнені зміщенням жанрів. Справді, був час, коли аудиторія, скажімо, новин, точно знала, які засоби масової інформації відстоювали ту чи ту конкретну точку зору. Це вважалося само собою зрозумілим: одна, наприклад, газета підтримується з одного контентного боку, а інша — з протилежного.

Утім на межі 1950–1960-х років усе змінилось. Раптом люди в новинних програмах засобів масової інформації почали уявляти себе неупередженими переслідуваними об'єктами заради передачі їм «істини». Зникло зміщення акцентів, виокремилась сторона конкретизації ідеї; замість цього вже не засоби масової інформації, а власне носії медіакультури почали більш масковано заявляти про функціонування нового формату інформаційного «загону». Ця нова ера в інформаційній культурі збіглася з посиленням позицій ліберального мислення, того мислення, яке взяв на озброєння весь світ.

Раптом робота журналіста перетворилась на діяльність людини, що створює інформаційну культуру, і відірвалась від торгівлі новинами та плітками, раптом вона перетворилась на професією, що набуває більше ознак національного та ідеологічного, більше пунктів уже не медійного, а інформаційного порядку денного. Ця праця стала підживленням для створення шкіл, для викладачів, які почали говорити про інформацію як про змістову комунікацію, а не економічну категорію. Молоді ліберали прийшли на заміну сивим місцевим репортерам, які були віддані своїй містечковій, архаїчній, консервативній культурі. Ця нова хвиля авторів не хотіла помічати, що відбувається в їхній місцевості, оскільки вони хотіли собою «врятувати світ» (Мак-Люен, 2001, с. 342).

Для досягнення лібералізму як доволі лівоцентричної загальнонаціональної ідеї порядку денного — якщо не лівого взагалі світового порядку — автори переосмислювали приземлення історичних і сучасних фактів, щоби перевести їх до центру суспільної уваги. Автори ці готові були до упередженості апіорі в кожному випадку, вони хотіли підштовхнути хід історії вперед. Протягом десятиліть цей лівоцентричний порядок денний у взірцях інформаційної культури не змінився. Але практично завжди інформаційна діяльність для представників медіакультури була рамковою, а тепер можемо стверджувати про суцільний інформаційно-комунікаційний процес.

Консерватизм, утім, не зник, він намагається переломити ситуацію або принаймні домогтися успіху у вихованні такого типу споживачів інформації, які мають вірити одній точці зору, які мають розуміти, що ліберальна журналістика є елементом упередженості носіїв інформаційної культури. З появою нових медіа, інтернет-форумів, блогів, подкастів та онлайн-джерел

інформації старі носії інформаційної культури стають більш жорсткими, вони мають яскраво виражений ухил до того, з чим мали би попрощатись тоді, коли ідеї лібералізму почали брати гору над «класичною» інформаційною культурою.

Безумовно, будь-який список нових і традиційних носіїв інформаційної культури буде дещо суб'єктивним. Поза всяким сумнівом, із цього приводу можна вести багато предметних дискусій.

При цьому треба особливо наголосити: існує безліч спроб звинуватити ліберальну інформаційну культуру в замовчуванні жаклих фактів з історії людства. Так, вважається, що чи не найгіршим прикладом ліберального ухилу носіїв інформаційної культури західних країн є їхня тверда відмова точно повідомляти про жакливі помилки Радянського Союзу. Для ліберальних представників інформаційної культури не було важливо, скільки мільйонів радянських громадян загинуло, що Йосиф Сталін і його поплічники здійснювали тотальну зачистку суспільства, ліберальні ЗМІ навіть були нагороджені Пулітцерівською премією, яка пройшла крізь брехню Вальтера Дюранті, оглядача *The New York Times*, що був великим другом і лобістом вбивчого режиму СРСР.

Для американців дотепер досить дискусійною є проблема війни у В'єтнамі. Власне, американські носії інформаційної культури, зокрема мас-медіа, зіграли важливу роль у поширенні ідеї про те, що США не тільки програють війну, але також здійснюють регулярні та варварські злодіяння проти в'єтнамського населення. Візці лібералізації інформаційної культури принципово працювали в цілому проти американських національних інтересів. Це породжувало ідею безнадійності боротьби США у В'єтнамі. Мало того, що неурядові мас-медіа применшували або взагалі ігнорували будь-які успіхи США, вони зазвичай включали В'єтконг і Північний В'єтнам до потенційних переможців.

Носії лібералізації інформаційної культури, по суті, є звичною, виходячи з реальних фактів будь-якої людської діяльності, практикою захисту суспільних інтересів. Комунікаційні етапи функціонування в інформаційному просторі медіакультури як просто акт збору і поширення новин та інформації і ліберальна медіакультура — це практично несумісні речі, оскільки ліберальна практика мінує спроби пропаганди.

Тоді лишається відкритим питання, що ж таке консервативна інформаційна культура. Консервативні аналіз і думки дуже міцно вкорінені в доборі фактів і доказів. Консервативна інформаційна культура майже завжди спонукає / провадить до знаходження бодай найменшого спільного знаменника, який реалізується доволі легко, безтурботно ігноруючи факти і дослідження фактів.

Консервативна інформаційна культура допомагає перемагати консервативним течіям і представникам цих течій, сприяє інформаційному

живленню культурних війн, але насправді робить дуже мало для просування консервативних ідей, які виходять за межі в цілому ліберального середовища. Поточний консервативний рух у межах носіїв інформаційної культури можна розглядати як чинник утримання ілюзій і забезпечення якоїсь подібної комунікаційної атрофії.

Але вочевидь не дуже розумно говорити, що на основі реальних фактів виструнчується тільки поняття лібералізації інформаційно-комунікаційного процесу медіакультури. Як і більшість представників широких політичних поглядів, ліберал може насправді оперувати доволі значною кількістю смислів і контекстів, у середовищі лібералів може існувати дійсно багато розбіжностей тощо. Проте в інформаційній культурі принцип лібералізму доволі чітко проявляється як логічний стан цього феномена: він є природним для сучасної інформаційної практики.

Насправді частка певного антиконсерватизму присутня в усіх контентних подачах інформаційного суспільства. При тому, що якісні носії інформаційної культури вирізняються ретельною перевіркою фактів, існує авторська інтерпретація — яскравий елемент інформаційного лібералізму. Ліберальна медіакультура тому і є глибшою, можливо, навіть радикальнішою майже в кожній своїй типологічній категорії.

Який би вигляд мав бути в консервативного аналога ліберального візця інформаційної культури? Найімовірніше, у чомусь вони близьюки, у чомусь насправді дуже схожі, і для того, щоб кожен із них залишався цікавим настільки, наскільки це можливо, кожен повинен дозволити собі певний інформаційний простір для маневру, для створення професійних противаг.

Варто нагадати, що сама історія ліберальної боротьби за свободу вираження власних думок та ідей фокусується на можливості оприлюднення ідей, антагоністичних до традиційних релігійних, політичних та економічних у тому суспільному порядку, основною метою якого є придрушення громадянських прав і свобод. Переслідування інакюдства й інші принципи, сформульовані на основі респектабельних прецедентів в історії людства, довго домінували в Європі для створення атмосфери, яка була щонайменше несприятлива для свободи вираження поглядів. Подальша реформація церкви, хоча сама по собі й була яскравим бунтом проти церковної влади, зміщувала, втім, тільки точки дотику різних соціальних груп, але не характер взаємного контролю. Підйом лібералізму, який супроводжував розкол у середовищі середньовічної буржуазії, означав відхід від абсолютної влади окремої інституції та рух до автономії індивідуума.

Народжувався новий раціоналізм, який нині асоціюється з картезіанством і ньютонівською «теологічною машиною», що стала неминучою і прискорила постановку на порядку денному питання про свободу слова і свободу друку,

спрямовані на уникнення доктрини подвійних істин: філософських і наукових, світоглядних і релігійних, які без пом'якшення соціальних стосунків були приречені на провал. Саме тоді влада ліберального світогляду виявилась вирішальною для подальшого розвитку людства.

У католицькій Європі до XVIII століття ліберальна боротьба за свободу вираження думок мала релігійний, а не політичний характер. Вільнодумства у філософії та науці, які промовистою мовчанкою підтримали ліберальний світогляд, були прикладом того, що соціальна практика пам'ятала кинутий їй у середньовіччі виклик у вигляді покарань за опір неортодоксальності (Clyde, 1934, pp. 1–15).

Аналізуючи теоретико-історичні концепти супроводу функціонування інформаційно-комунікаційних етапів, можемо констатувати, що в період XVIII століття пошуки свобод здебільшого позбавлені призначення. Цей період у контексті інформаційно-комунікаційного аналізу супроводжується заборонаю або ж пильним наглядацьким спостереженням і цензурованістю критики медій. Перші десятиліття XVIII століття характеризуються «початком справжньої боротьби за свободу слова і преси, народження неформального конституціоналізму та збільшення соціального обсягу вимог та інформації щодо дотримання прав людини. Власне, саме тоді з'являються документи щодо активної участі громадян в політиці. Таким чином, будь-який новий конфлікт обов'язково матиме бодай якісь історичні наслідки для лібералізму та свобод» (Patterson, 1939).

Концепція свободи Д. Мільтона дещо відрізняється й аж ніяк не сумісна із суттю природи влади, відомої платонівської ідеальної влади. Ця аристократична несумісність є детермінізмом у лібералізмі, це стан справжнього співвідношення теорії свободи і реалій у політиці, але це також і практичне розуміння необхідності компромісу.

Історичні етапи ліберальних концептів медіакультури в інформаційному просторі, як наслідок, сформували засади ліберальних ідей у боротьбі за свободу вираження думок. В інформаційному просторі вони визначалися поглядами поета Джона Мільтона і демократа Томаса Джефферсона — виразників ліберальної теорії преси у своїй класичній формі. Третій, Джон Стюарт Мілль, є не такою яскраво вираженою постаттю в історії соціальних комунікацій; нині він видається до певної міри перехідною фігурою, чії погляди представляють певну конгломерацію «критичного лібералізму» та утилітаризму, прагматизму та релятивізму, свого роду неоліберального напрямку розвитку медіа.

Філософські погляди Джона Мільтона і Томаса Джефферсона сформували концептуальні засади в тлумаченні функціонування лібералізму як окремого історичного етапу, що нині характеризується

класичними визначеннями. Виокремлення ліберальної теорії в XIX столітті супроводжувалось поширенням поглядів позитивізму, що й стало наслідком нарощування явних ознак романтизму, зокрема в інформаційному просторі. Медіасередовище визначається контентом вільності, а його представники та носії — відповідальності, що є ознаками ліберальної теорії інформації. Унаслідок логіки вищезазначеної теорії ліберальної інформації супровідними характеристиками інформаційного простору та медіадіяльності є раціоналізм та індивідуалізм.

Варто наголосити при цьому, що однією з найбільш яскравих характеристик класичного лібералізму була стурбованість прогресивного соціуму унітарністю індивідуального розуму, а тому актуалізувалось теоретичне обґрунтування свободи мислення. Саме в епоху зародження лібералізму така потреба була широко відома як феномен свободи, який ґрунтувався на постулаті про те, що всі люди вільні, усі мають право на публічне обговорення всього того, що їх хвилює, на формулювання власних думок на основі власних знань та фактичних даних, і висловлювати свою думку належало вільно, із конкуренцією знань і переконань, із раціональним дискурсом. На цьому оптимістичному і метафізичному концепті процесу виявлення й використання правди формувалися засади ліберальної теорії інформації. Чи не головний засадничий принцип цього теоретичного представлення полягає в тому, що люди бажають знати правду і керуватимуться цими знаннями для встановлення істини в довгостроковій перспективі. Кожній людині має бути дозволене право на власну думку, яке видається найбільш розумним і загальноприйнятним проявом волі.

У кінцевому рахунку мають зникнути невігластво і забобони, має з'явитися можливість формування власної поведінки й установок будь-якої людини з фундаментальною інваріантністю.

Висновок. Поляризована плюралістична модель сучасних носіїв і представників інформаційної культури вирізняється з-поміж інших серйозним виокремленням поняття «політичний паралелізм», що супроводжується слабкою інтенсивністю функціонування комерційних засад серед представників інформаційної культури.

Як в історичному ракурсі, так і в сучасних умовах модель вартового має важливі наслідки для взаємовідносин між носіями інформаційної культури і державою. Якщо авторитарні теорії передбачають, що інформаційна культура в цілому повинна завжди підпорядковуватись інтересам держави в питаннях, що стосуються підтримання соціального порядку чи досягнення політичних цілей, то ліберальний підхід до функціонування цих носіїв передбачає, що вони виступатимуть своєрідним ринком ідей. Лібералізм у діяльній функціональній характеристиці носіїв інформаційної культури розглядає державу як головну

(або навіть єдину) загрозу для свободи інформації. Окрім того, модель вартового відповідає професійній ідеології як учасників інформаційного простору, так і медіапрацівників, що забезпечують інформування суспільства.

Покликання

- Коновець, О. (2003). *Український ідеал: історичні нариси, діалоги*. ВЦ «Просвіта».
- Мак-Люен, М. (2001). *Галактика Гутенберга: Становлення людини друкованої книги*. Ніка-Центр.
- Clyde, W., M. (1934). *The Struggle for Freedom of the Press from Caxton to Cromwell*. Oxford University Press.
- Milton, J. (1948). *Complete Poetry and Selected Prose of John Milton*. The Mayfair Edition.
- Mitchuk, O., Penchuk, I., Podluzhna, N., Shirobokova, O., & Tregub, A. (2021). Changes in social communication as a tool of social

work under the influence of digitalization. *Estudios de Economia Aplicada*, 39(3). <https://doi.org/10.25115/eea.v39i3.4717>

Patterson, G., J. (1939). *Free Speech and a Free Press*. Little Brown & Co.

References (translated and transliterated)

- Clyde, W., M. (1934). *The Struggle for Freedom of the Press from Caxton to Cromwell*. Oxford University Press.
- Konovets, O. (2003). *Ukrainskyi ideal: istorychni narysy, dialohy* [The Ukrainian ideal: historical essays, dialogue]. VTs "Prosvita".
- Mak-Liuen, M. (2001). *Halaktyka Hutemberha: Stanovlennia liudyny drukovanoi knyhy* [Gutenberg's Galaxy: The Making of Man printed book]. Nika-Tsentr.
- Milton, J. (1948). *Complete Poetry and Selected Prose of John Milton*. The Mayfair Edition.
- Mitchuk, O., Penchuk, I., Podluzhna, N., Shirobokova, O., & Tregub, A. (2021). Changes in social communication as a tool of social work under the influence of digitalization. *Estudios de Economia Aplicada*, 39(3). <https://doi.org/10.25115/eea.v39i3.4717>
- Patterson, G., J. (1939). *Free Speech and a Free Press*. Little Brown & Co.

Olha Mitchuk

Borys Grinchenko Kyiv University, Ukraine

Ivan Krupskyi

Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine

MEDIA CULTURE AS A SIGN OF LIBERALISM OF THE MODERN INFORMATION SOCIETY

The relevance of the study is determined by the definition and communicative accompaniments of the fact that the majority of business representatives from the production of examples of information culture continue to deny the problem of free-thinking bias in the functioning of information culture. The fact that media workers who create the content of information culture admit that most media still approach the interpretation of this media product from a liberal, free-thinking point of view is undeniable. The object of research is media culture as a factor in the system of social communications. The subject is carriers of Ukrainian liberal information culture. The purpose of the study is to reveal the key factors of the modern aspect of Ukrainian information culture carriers in the context of its free interpretations in the information society. To achieve this goal, the following tasks were set: to identify patterns and features of information media culture as a means of communication; outline the mass of information culture as a sign of free-thinking; to find out the functionality of free-thinking information culture. The methodological basis is a combination of general scientific methods and special methods and approaches to the study of regularities and features of information processes and phenomena.

As a result of the study, it was found that information media culture involves, in particular, following one's own media, which have the authority of knowledge and experience. It is precisely in this that information culture helps to consolidate the content of those norms that are given special importance in society. At the same time, the consolidation of one specific version of the model of information culture becomes the basis for its content to reach the audience not in the form of its constant change and processing, but in the form of the creation of new symbolic meanings of integral complexes of no longer traditional meanings.

Ukrainian information culture is a socio-cultural phenomenon that is still developing today. Having fixed one version of the content, this phenomenon does not so much try to interpret a certain traditional phenomenon of the "correct past" by its very essence. This leads to the need for new contents, new contexts, new messages that take into account the necessary changes that have taken place, but solely based on the personal intentions of the audience.

Keywords: information society; mass media; media culture; information freedom; information carriers.

Стаття надійшла до редколегії 02.05.2023